

Dosarul nr. 2r-235/24
2-23109642-01-2r-24052024

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Ciprian)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Dutca, M. Anton)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Tudor Chiron și Nadejdei Chiron cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” ca fiind în afara termenului legal și remisă apelantei Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu toate documentele anexate,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2023, SA „Apă-Canal Chișinău” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tudor Chiron și Nadejdei Chiron cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SA „Apă-Canal Chișinău”.

La 23 februarie 2024, SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” ca fiind în afara termenului legal și remisă apelantei Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” cu toate documentele anexate.

La 30 aprilie 2024, SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea

recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu restituirea cauzei pentru examinare în fond a cererii de apel.

În motivarea recursului, recurenta SA „Apă-Canal Chișinău” a indicat că, în pofida examinării cauzei în lipsa părților, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost comunicat la 14 februarie 2024.

Prin urmare, a exercitat în termen dreptul de apel prin depunerea cererii de apel la 23 februarie 2024.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică a recurenteii, la 19 aprilie 2024, circumstanță ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 32).

Astfel, se constată că recursul declarat la 30 aprilie 2024 este în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a

cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 ianuarie 2024, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 25 ianuarie 2024.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat în adresa părților, la 22 ianuarie 2022, copia dispozitivului hotărârii din 22 ianuarie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc anexată la materialele dosarului (f. d. 22).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de SA „Apă-Canal Chișinău”, la 23 februarie 2024, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 aprilie 2024, corect a restituit cererea de apel depusă de SA „Apă-Canal Chișinău” ca fiind în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 22 ianuarie 2024, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 23 ianuarie 2024, ultima zi a termenului fiind data de 21 februarie 2024 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că SA „Apă-Canal Chișinău” a declarat apelul peste termen.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 22 ianuarie 2024 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, apelanta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care SA „Apă-Canal Chișinău” ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că SA „Apă-Canal Chișinău” nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează ca lipsit de temei argumentul recurentei invocat în cererea de recurs precum că, în pofida examinării cauzei în lipsa părților, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost comunicat la 14 februarie 2024, astfel, a exercitat în termen dreptul de apel prin depunerea cererii de apel la 23 februarie 2024.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău”.

Se menține încheierea din 18 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” împotriva lui Tudor Chiron și Nadejdei Chiron cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni